

POLITIKENS KRONIK FREDAG 7. JULI 1978

De sagde, at Titanic ikke kunne synke

Af Ove Nathan

Fysikeren, professor Ove Nathan, Københavns Universitet, gik i begyndelsen af maj ind for, at regeringen burde tage skridt til at få Barsebäckværket lukket.

Miljøminister Njels Matthiasen har bedt Miljøstyrelsen om at fremskynde en nyvurdering af situationen. Den ventes at foreligge i september.

I dagens kronik gennemgår Ove Nathan argumenter for en ændret dansk holdning til det svenske atomkraftværks placering.

For et par år siden blev der afholdt en offentlig høring om atomkraft på Christiansborg. Folketinget havde inviteret den amerikanske professor Norman Rasmussen til at redegøre for den sikkerhedsrapport, der bærer hans navn. Høringen fandt sted i en næsten ærbødig stemning i den gamle landstingssal og blev overværet af bl. a. et stort antal folketingsmedlemmer. I sin omtale af reaktorulykker lagde Norman Rasmussen hovedvægten på akutte dødsfald. Ulykker med mange akutte dødsfald er uhyre usandsynlige, og Rasmussen sammenlignede dem med andre bittesmå ulykkesrisici, som f. eks. vores risiko for at blive ramt af styrtende meteorsten.

Så vidt jeg erindrer fra Rasmussens foredrag, lagde han ikke megen vægt på muligheden for en omfattende og mangeårig radioaktiv forurening efter en stor ulykke. Dette forureningsproblem er nævnt i Rasmussen-rapporten, men Rasmussen tillægger det øjensynlig ikke stor betydning. I maj i år skal han, ifølge avisreferater, have sagt, at det jo blot er et økonomisk spørgsmål at få radioaktiviteten renset væk. Heller ikke de sene (latente) kræftskader indgik med større vægt i Rasmussens fremstilling i folketinget i 1976. Han må vel have nævnt dem, for det er ikke nogen bagatel, men han gjorde det i al fald ikke sådan, at jeg i dag husker hans omtale heraf. De sene kræftskader opstår ved bestråling umiddelbart efter ulykken, men

viser sig først som sygdom hos den bestrålede person i årene efter, helt op til 20 år efter, måske senere.

I april i år afholdt den svenske regerings energikommission en atomkraft-høring i Stockholm. Kommissionen havde tidligere bedt nogle udvalgte amerikanske teknikere og fysikere om at foretage en kritisk vurdering af ulykkesrisikoen ved de to atomreaktorer i Barsebäck, godt 20 km fra København. Efter at rapporterne nu var færdige, havde svenskerne bedt de pågældende om at fremlægge og diskutere deres resultater overfor svenske og danske sagkyndige. En af amerikanerne, dr. Jan Beyea fra Princeton universitetet, var af danske atomkrafttilhængere på forhånd blevet stemplet som en videnskabelig charlatan, og det var sagt, at hans resultater var lige til papirkurven.

På tilbagevejen fra Stockholm passerede Jan Beyea m. fl. København, og folketinget fik derfor mulighed for at arrangere en Barsebäck-høring på Christiansborg. Trods emnets relevans for Danmark og trods fortildet med Rasmussen – blev muligheden ikke udnyttet. I stedet blev en sådan høring afholdt den 19. april i et lejet lokale udenfor Christiansborg på initiativ af folketingsmedlemmer fra partierne S, R, RF, SF, K og VS.

Høringen den 19. april kom til at kaste et skarpt lys, såvel over de teknisk-videnskabelige diskussioner om Barsebäck-ulykkesrisikoen, som over de danske myndigheders